

FAQ _ HPV

1. Ce este virusul papilloma uman (HPV)?

Virusul papilloma uman (Papilloma virus o HPV) este responsabil de cancerul de col uterin (sau carcinomul cervixului uterin), recunoscut de Organizația Mondială a Sănătății ca primul cancer atribuit unei infecții.

Există circa 120 de tipuri diferite din punct de vedere genetic (genotipuri) al virusului HPV capabili să infecteze omul, dintre care o treime asociați bolilor (patologii) al fragmentului genital-anal, atât benigne cât și maligne. Din aceste genotipuri, tipul 16 este responsabil de aproape jumătate (50%) din cazurile de cancer de col uterin, tipul 18 de 20% iar cele rămase de celelalte 30%. Genotipurile 6 și 11 sunt responsabile de 90% din condilomii genitali.

2. Cum se transmite această infecție?

Infecția cu HPV este cea mai comună dintre infecțiile transmise sexual. Uneori pentru transmiterea infecției este suficient un simplu contact în zona genitală (nu este necesar un raport sexual complet). Prezența purtătorilor sănătoși este foarte frecventă în comunitate. În general atât bărbatul cât și femeia nu prezintă manifestări evidente ale infecției, cu toate că o pot transmite. Prezervativul (sau condom), trebuie să fie folosit întotdeauna pentru prevenirea bolilor transmise sexual, dar nu garantează protecția completă împotriva virusului HPV.

3. Ce tulburări (simptome) provoacă infecția cu HPV?

Infecția cu HPV nu produce nici o tulburare (simptom) în particular. Marea majoritate ale infecțiilor se vindecă în mod spontan fără consecințe. Doar o mică parte din infecții devine cronică, și în acele situații virusul în câțiva ani își schimbă condiția, provocând apariția unor leziuni pre – canceroase (precursori ai cancerului). De aceea dacă acestea nu sunt individualizate (cu Pap-test-ul) și tratate în mod adecvat, se pot dezvolta în cancerul de col uterin.

4. Cum se înfruntă infecția cu virusul Papilloma?

Pentru infecție nu există o cură specifică. Pentru prevenirea sau diagnoza timpurie a celulelor alterate pe colul uterin care pot fi provocate de virusul HPV, este necesară realizarea în mod regulat al examenului Pap Test (Testul Papanicolau cu numele creatorului său). Este o analiză care cercetează alterările celulelor pe colul uterin. În acest fel este posibil să se identifice din timp dacă se formează alterări suspecte ale țesuturilor pe colul uterin. Este evident că vaccinarea, nu tratează ci previne infecția.

5. Se vindecă de infecție?

Odată ce s-a transmis infecția cu unul sau mai multe tipuri de virus, sistemul imunitar va duce spre vindecare în majoritatea cazurilor. Tipurile 16 și 18 mai frecvent sunt responsabile de cronicizări, de infecții și de transformarea după mai bine de 10 ani în cancer cervical.

6. Se poate reinfecta ?

Da, în teorie este posibilă o nouă infectare cu același tip de HPV pentru că acțiunea sistemului imunitar pus în mișcare de infecția naturală este intensă și de scurtă durată: leziunea este localizată și virusul nu trece în sânge.

Doar vaccinarea determină niveluri de apărare de 10 ori mai mari decât cele naturale: acestea persistă peste 8 ani.

7. Care este importanța HPV în generarea tumorilor de col uterin?

Infecția persistentă de virusuri HPV oncogenice (capabile să genereze cancer) este o condiție indispensabilă pentru a putea dezvolta cancerul de col uterin. În aceste cazuri virusul penetrează în celulele mucoasei (țesutul care înfășoară uterul) și le alterează în mod progresiv până la producerea leziunilor precanceroase (numite CIN-2 și CIN-3: care indică alterări de nivel mediu și înalt). Acest proces cere un timp îndelungat, chiar și de mulți ani, iar leziunile pot fi tratate dacă sunt diagnosticate din timp. Probabilitatea de a nu se vindeca în mod spontan a infecției cu HPV, devenind astfel cronică pare a fi legată de tipul de HPV, și este mai mare pentru HPV 16. Virusul HPV se regăsește în 99,7% dintre cancerule de col uterin, și acest lucru indică faptul că fără o infecție cronică cu HPV nu poate exista cancerul. Fumatul, folosirea îndelungată a

contraceptivelor orale, numărul partenerilor, în același timp infectarea cu HPV și nașterile numeroase sunt factori favorizanți pentru eventuala evoluție a cancerului.

8. Vaccinarea împotriva HPV 16 și 18 împiedică infecția?

A fost demonstrat că vaccinarea este capabilă să împiedice instaurarea infecțiilor acute cu HPV datorate tipurilor virale conținute în vaccin, să evite pasajul la infecții cronice și să avanseze până la leziuni pre – canceroase (necesare pentru a deveni un cancer propriu – zis.)

9. În ce mod acționează acest vaccin pentru prevenirea cancerului de col uterin?

Vaccinurile disponibile acum sunt constituite de particule asemănătoare virusului (coajă goală a virusului), care nu se pot reproduce sau infecta organismul uman, dar care prezintă o conformație exterioară absolut asemănătoare cu virusurile vii. Sistemul imunitar (sistemul nostru de apărare) este în acest fel stimulat să producă anticorpi împotriva proteinelor prezente pe suprafața virusurilor și așadar în caz de expunere naturală la infecție, virusul este blocat înainte de a penetra în celulele mucoaselor (țesutul care acoperă) genitale. Există două formule diverse de vaccinuri împotriva HPV: o formulă conține, particulele virusului HPV 16 și HPV 18, iar cealaltă conține în afară de particulele asemănătoare virusului HPV 16 și HPV 18, și acelea ale HPV 6 și HPV 11. Vaccinul are o acțiune de profilaxie și nu este eficace când virusurile au penetrat în celulele mucoaselor. Așadar vaccinarea este dedicată în primul rând persoanelor neinfectate. Întrucât răspunsul imunitar s-a demonstrat mai mare la persoanele tinere, care nu aveau încă contacte cu HPV, primii destinatari ai ofertei în Italia sunt fetițele care au împlinit 11 ani.

10. Cui îi este adresată oferta gratuită a vaccinului?

În Toscana oferta gratuită a vaccinării, cu invitație din partea Regiei USL, este adresată tuturor adolescentelor începând cu al 12-lea an de viață (unsprezece împliniți). Dreptul la vaccinarea gratuită, chiar și în cazul aderării cu întârziere, rămâne până la 18 ani neîmpliniți pentru începerea cursului de vaccinare.

11. Toate fetele care au dreptul la vaccinarea gratuită vor fi contactate de Regia USL?

Regia USL de reședință va invita fetele în al 12-lea an de viață(unsprezece împliniți) cu o scrisoare de invitație trimisă la domiciliul lor. Scrisoarea de invitație la vaccinarea o vor primi și fetele de șaisprezece ani care nu au răspuns la invitația precedentă. Fetele de treisprezece, paisprezece, cincisprezece, șaptesprezece și optsprezece ani, care au dreptul oricum la vaccinul gratuit, vor putea contacta Regia USL pentru a fixa o programare.

12. Din ce motiv vaccinarea în al doisprezecelea an? Nu este prea devreme?

În baza datelor puse la dispoziție, chiar și Organizația Mondială a Sănătății indică ca cel mai important obiectiv este vaccinarea fetelor înainte de adolescență. Invitația de a adera este dedicată tuturor fetelor cu vârsta de doisprezece ani (unsprezece împliniți), pentru că la această vârstă beneficiul este maxim.

Administrarea vaccinului înainte de începerea rapoartelor sexuale este, de fapt foarte avantajoasă pentru că generează o protecție eficace înainte de un eventual contagiu cu virusul HPV, care se dobândește de obicei imediat după începerea activității sexuale, și pentru că răspunsul sistemului nostru de apărare (sistem imunitar) în această perioadă de vârstă este mai mare decât cea observată la fetele și femeile cu alte vârste.

Să așteptați „câțiva ani” pentru că „fiica mea este încă mică” poate fi o greșeală gravă pentru că s-ar pierde o oportunitate excelentă de a răspunde foarte bine vaccinării, și de a fi protejați în mod sigur înainte de orice posibilitate de contagiu.

13. Vaccinul este sigur?

Amândouă vaccinurile sunt sigure. Au fost administrate sute de milioane de doze în lume fără să fie descrise evenimente grave cauzate de acestea. Unele efecte colaterale de mică entitate sunt posibile la o parte din fetele vaccinate: acestea consistă în principal în durere, umflătură și roșeață a brațului în care a fost efectuat vaccinul, sau durere de cap și stare generală rea iar uneori febră ușoară. Toate aceste efecte dispar în mod spontan fără nici o consecință în câteva zile.

14 Vaccinul este eficace?

Din studiile clinice asupra siguranței s-a demonstrat că vaccinul, dacă este administrat femeii când încă nu a avut contact cu virusul, asigură o protecție foarte ridicată (90–100%) împotriva leziunilor pre-canceroase provocate de HPV de tipurile 16 și 18.

15. Care sunt contraindicațiile administrării?

Vaccinarea este contraindicată în caz de alergie la o doză precedentă al aceluiași vaccin sau la unul dintre componentele sale. De asemenea nu poate fi efectuată dacă este în curs o boală acută gravă cu febră. În acest caz, vaccinarea va fi amânată până la însănătoșire.

16. Femeile însărcinate se pot vaccina?

Vaccinul nu poate fi administrat femeilor însărcinate. Studiile nu au demonstrat probleme particulare pentru mamă sau pentru făt în caz de vaccinare în timpul unei sarcini încă nedescoperite, dar dovada lipsei de pericol al vaccinului sunt limitate, și sunt necesare studii ulterioare.

17. Cât durează eficacitatea vaccinului?

Nu se cunoaște încă în mod definitiv, deoarece aplicarea vaccinării pe scară mare s-a desfășurat în ultimii 5 ani. Totuși, toate studiile efectuate asupra fetelor vaccinate de mai mult timp nu indică în acest moment nici o reducere a protecției. Dacă în viitor se va putea manifesta vreo reducere a protecției la o distanță de mai mulți ani, va fi posibilă oricum efectuarea unei doze de rapel pentru întărirea protecției.

18. Este posibilă vaccinarea după optsprezece ani?

Da, vaccinarea este capabilă să stimuleze răspunsul anticorpilor la femeile cu vârstă mai matură și să protejeze împotriva HPV, chiar dacă cu vârsta crește probabilitatea de a contacta infecția cu virusul și așadar scade eficiența vaccinului. Astăzi este posibilă vaccinarea până la 45-49 ani ca măsură de profilaxie individuală.

19. Este prevăzută vaccinarea bărbaților?

Nu este prevăzută, la momentul actual, o ofertă gratuită de vaccinare a bărbaților pentru că nu există pentru bărbat o tumoare la fel de periculoasă și frecventă precum cancerul de col uterin la femeie. Totuși vaccinarea este eficace chiar și la bărbat pentru prevenirea verucilor genitale și a leziunilor pre-canceroase (leziuni care precedă transformarea canceroasă: precursori ai cancerului) tipice sexului masculin (anus, penis, etc.) Astăzi este posibilă vaccinarea bărbatului ca măsură de profilaxie individuală.

20. Care sunt intervalele maxime admise pentru administrarea dozelor vaccinului împotriva HPV pentru menținerea eficacității vaccinării?

Este recomandabil să fie urmărite indicațiile optime de folosire al vaccinului împotriva HPV (3 luni la timpul 0. 1-2 luni, 6 luni). În cazurile în care nu a fost posibil, nu este necesară realizarea programului de vaccinare de la început.

21. Care sunt beneficiile legate de extinderea vaccinării?

Vorbindu-se de boli cu perioade lungi de desfășurare, toate beneficiile ofertei extinse a vaccinării vor fi vizibile când grupurile vaccinate vor avea o frecvență mai mică de leziuni pre-canceroase (leziuni care precedă transformarea tumorală: precursori ai cancerului) cauzate de virusul HPV de tipul 16 și 18. În realitate se va observa o reducere reală a cancerelor de col uterin.

22. Cum se efectuează vaccinarea??

Vaccinul prevede administrarea intramusculară în mușchiul deltoid (partea înaltă a brațului) a unei doze inițiale și de două doze ulterioare, după 1-2 luni și după 6 luni de la prima.

23. Unde se efectuează vaccinarea?

Se poate efectua în mod gratuit în centrele de vaccinare ale Regiei Sanitare Locale (AUSL) din Toscana.

24. Vaccinul înlocuiește investigația periodică (cunoscută ca screening periodic sau Pap Test)?

Este necesar să remarcăm că vaccinul ajută dar nu înlocuiește screeningul periodic (Pap Test) pentru cancerul cervical (col uterin), recomandat la momentul actual pentru femeile cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 ani, și de efectuat la fiecare 3 ani, pentru că vaccinul protejează împotriva leziunilor cauzate doar de tulpinile virusului HPV (16 și 18), responsabili de 70% dintre cancerelor invazive, în timp ce Pap Test-ul la trei ani permite identificarea leziunilor per-canceroase (leziuni care precedă transformarea tumorală: precursori ai cancerului) legate de toate tipurile de HPV chiar și cele neincluse în vaccin.

25. Ce este testul HPV? Este necesară efectuarea lui împreună cu Pap Test-ul?

Testul HPV se bazează pe identificarea tipurilor de HPV care au infectat eventual tractul genital al femeii: executarea sa este indispensabilă pentru stabilirea modurilor și timpului succesiv intervenției sanitare. În viitor testul HPV va înlocui pentru femeile adulte Pap Test-ul.

26. Ce spun datele preliminare rezultate din studii în legătură cu prevenirea leziunilor pre-canceroase?

Deținem date asupra vaccinării de 8 ani. Rezultatele obținute sunt foarte bune și depășesc orice așteptare: după 8 ani, în 99 la sută dintre vaccinați, nu s-au manifestat leziuni pre-canceroase (adică leziuni care precedă transformarea tumorală: precursori ai cancerului) datorită celor două tipuri conținute în vaccin. Studiile de farmaco- economie demonstrează conveniența legată de cost și beneficiu (sunt de acord în evaluarea pozitivă a raportului cost-beneficiu.)

27. Unde se pot solicita alte informații?

Este important fără îndoială să se discute cu medicul propriu sau cu pediatrul de familie și să se contacteze personalul de la centrele de vaccinare, cabinete de consultație și centrele socio-sanitare ale Regiei Sanitare locale (USL) de reședință.